

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

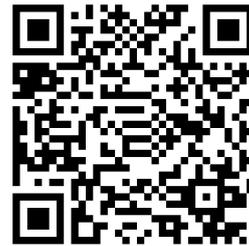
Державний обліковий номер: 0822U100265

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стаценко Олена Миколаївна

2. Statsenko Olena Mykolaivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-01-2022

Спеціальність за освітою: Українська мова і література та іноземна мова (англійська)

Місце роботи здобувача: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, м. Суми, Сумський р-н., Сумська обл., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.053.049

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Код за ЄДРПОУ: 02125585

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 29, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21

Тема дисертації:

1. Номінація первинних адаптивних потреб людини «їжа», «тепло», «безпека» в російській мові
2. Nomination of human primary adaptive needs “food”, “warmth”, “safety” in the Russian language

Реферат:

1. Сучасна когнітивна лінгвістика отримала чітку антропоцентричну спрямованість у дослідженні мовних явищ, що виявляється в прагненні вивчати та пояснювати мовні явища з урахуванням природної сутності людини, її ментальних процесів. Кореляція мовного феномену, мислення та об'єктивної реальності стала важливою тенденцією останніх лінгвістичних розвідок, виконаних у фокусі філософії мови – семантики, синтактики і прагматики. Процес відбиття оточуючих реалій мовними засобами надзвичайно складний. Зокрема, тотожні явища дійсності часто отримують різну номінативну означуваність. Вибір номінації та її вмотивованість зумовлені ментальністю певного етнічного колективу. Фундаментом формування процесів утворення номінацій постає життєвий досвід людини, пізнання об'єктів довкілля, розуміння їх аксіологічних властивостей. На підґрунті знань щодо об'єктів реальності або навколишнього середовища у свідомості людини формується їх узагальнений та сталий поняттєвий образ, відбувається його номінація. Увага

мовознавців до такого виду мовної діяльності, як номінація абстрактних понять, зумовлена тим, що, з одного боку, це дає змогу усвідомити сутність номінативної одиниці як мовного феномену в кореляції її змісту та форми, а з іншого – виявити критерії вибору певного поняття, що вербалізовано в реальній мовленнєвій ситуації (дискурсі). У дисертації здійснено комплексний лінгвокогнітивний аналіз понять «їжа», «тепло», «безпека», що зреалізовано в тривимірній площині, а саме: зародження та формування їх ціннісної сутності в ментальності носіїв російської мови в архаїчній мовній картині світу; використання усталених номінацій та формування похідних значень у сучасних мовних реаліях (рекламний дискурс), внутрішній взаємозв'язок цих понять та їх кореляція із соціальними, культурними та особистісними чинниками; виявлення зростання цінності понять «їжа», «тепло», «безпека» у свідомості людини в екстремальних умовах та віддзеркалення цього явища в засобах вербалізації досліджуваних понять (на матеріалі малої прози О. І. Солженіцина).

2. The study is within modern cognitive linguistics framework that presupposes a clear anthropocentric approach to the study of linguistic phenomena, manifested in the tendency to research and explain linguistic phenomena taking into account the natural essence of a human being and their mental processes. The correlation between language, thinking and objective reality became an important trend of the recent linguistic research. The process of reflecting the surrounding reality by linguistic means is extremely complex. In particular, the same phenomena of reality often receive different nominative denotation. The choice of nomination and its motivation is determined by the mentality of a certain ethnic group. The basis for the nominative processes formation is human life experience, knowledge of the environmental objects, and understanding of their axiological properties. Knowledge about objects of reality or environment is the basis for producing its generalized and constant conceptual image, thus, the nomination takes place. Linguists' attention to such kind of language activity as nomination of abstract concepts is caused by the fact that, on the one hand, it provides an opportunity to understand the essence of the nominative unit as a linguistic phenomenon in the correlation of its content and form and, on the other hand, to identify criteria for choosing a concept for verbalization in a real speech situation (discourse). The concepts of "food", "warmth" and "safety" complex linguocognitive analysis is carried out in the study. The analysis is realized in the three-dimensional plane, namely: the origin and formation of their value essence in the mentality of Russian speakers in the archaic language world mapping; the use of established nominations and the formation of derived meanings in modern linguistic realities (advertising discourse), the internal relationship of these concepts and their correlation with social, cultural and personal factors; identification of the increasing importance of the concepts of "food", "warmth", "safety" in the human mind in extreme conditions and the reflection of this phenomena in the means of researched concepts verbalization (based on the discourse of A. Solzhenitsyn).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радчук Ольга Вячеславівна
2. Radchuk Olga Vyacheslavivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Космеда Тетяна Анатоліївна
2. Kosmeda Tetyana Anatoliyivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01, 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Просяник Оксана Петрівна
2. Prosiannyk Oksana Petrivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осіпова Тетяна Федорівна

2. Osipova Tetyana Fedorivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крапівник Ганна Олександрівна

2. Kravivnyk Ganna Oleksandrivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Голобородько Костянтин Юрійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Голобородько Костянтин Юрійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.